

In mijn proefschrift is in werkelijkheid het volgende te lezen: „Rest ons nog de beantwoording van de vraag, waarom het mannelijk geslacht zo voorbeschikt schijnt te zijn voor urinesteenvorming. Zelfs de zo genaamde „steen-embryo's" worden meer bij mannen dan bij vrouwen gevonden. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn het feit dat het vrouwelijke lichaam veel meer vitamine A in de lever en lichaamsvetten opzammelt (101). Zo zal dan een vitamine-A-tekort en verschijnselen hiervan veel eerder bij mannen dan bij vrouwen optreden”.

Naar aanleiding van het feit, dat deze voorkeur voor het mannelijke geslacht ook bij urolithiasis van de bovenste urinewegen voorkomt (de „mannelijke-urethra-theorie", reeds door VAN LEEUWENHOEK opgeworpen, verliest hiermede haar basis), werd door mij de veronderstelling geopperd, dat er verband moest bestaan tussen het vrouwelijke geslacht en vitamine A. Deze hypothese was gebaseerd op bevindingen in de literatuur ³⁾.

Djakarta, 14 September 1951

R. C. L. SENDUK

Aangezien ik mij in mijn artikel beperkte tot het bespreking van de vitamine-A-theorie in verband met het veelvuldiger voorkomen van blaasstenen bij het mannelijke geslacht, is het mij niet duidelijk waarom ik genoodzaakt zou zijn meer regels te citeren, vooral daar deze niet handelen over vitamine A.

De voorkeur voor nierstenen bij het mannelijke geslacht bestaat inderdaad, maar is van een geheel andere orde dan bij blaasstenen (9 op 1). Ik waag het hier nogmaals collega SENDUK aan te halen. Op bl. 53 van zijn proefschrift vindt men getallen uit grote statistieken over de verhouding van stenen bij mannen en vrouwen, die spreken van: 3 op 2; 4 op 3; 2 op 1; 2 op 1; 7 op 1. Over de laatste uitzonderlijke verhouding (van SENDUK zelf) wordt gezegd „dat ongeveer 3 maal zoveel mannen als vrouwen opgenomen worden". Voor de „mannelijke-urethra-theorie" een dankbaar gebied om bij het blaassteenlijden dit grote verschil in geslacht te verklaren.

Mijn conclusie moet blijven luiden, dat men bij het ontstaan van blaasstenen die klinische verschijnselen geven, meer dan tot nu toe gebruik was, behalve aanleg ook de intensiteit van de spontane afvoer van kleine steentjes moet betrekken.

Palembang, October 1951

J. B. MULLERS

Literatuur:

¹⁾ N. T. v. G., 95, 1983, 1951. ²⁾ R. C. L. SENDUK, *Urinestenen te Batavia*, Acad. proefschrift, Utrecht 1949, bl. 82. ³⁾ Zie o.a. STEPP, KÜHNAN en SCHREUDER, *Die Vitamin*, en MULOCK HOUWER, N. T. v. G., 95, 2148, 1951.

DE NEDERLANDSE TAAL

Wilt U, hooggeachte redactie, eraan meewerken, om de taal van onze wetenschap in Nederland Nederlands te doen blijven?

Op bl. 3068 van ons *Tijdschrift* laat U o.a. afdrukken: single-handed en group-practice, single-handed praktijk, „editorial”.

Op bl. 3076 staan de volgende termen: clothespin-graft, H-graft, double clothespin, chips, „transfacet bone block”.

De schrijver van deze bladzijde neemt op bl. 3078 vriendelijk afscheid met een „kissing spine”.

Leiden, 13 October 1951

A. GANS

JAN VAN EYCK, DE DERMATOLOOG EN DE PATHOLOOG-ANATOOM

Ik acht het wel nodig een kort wederwoord te geven op het ingezonden stukje van prof. SIEMENS ¹⁾.

Hij zegt in zijn aanhef, dat wanneer ik van „rumoer" spreek, daarin iets kleinerends ligt. Aan het slot toont hij zich zeer ingenomen met dit „rumoer". Deze gedachtengang kan ik niet volgen.

¹⁾ N.T.v.G., 95, 3129, 1951.